

Prvi evropski indeks raka trebušne slinavke: Ključ za reševanje življenj je zgodnje odkrivanje raka trebušne slinavke

Slovenija lahko izboljša svoj položaj s sprejetjem najboljših evropskih praks

Bruselj 18. Marec 2014

Prva primerjalna raziskava na področju zdravljenja raka trebušne slinavke v Evropi kaže, da večina evropskih držav ne posveča dovolj pozornosti dotični bolezni. Nacionalne zdravstvene politike zaobhajajo rak trebušne slinavke *navkljub temu, da ta povzroči podobno število smrti kot rak dojke. V 4 od 5 držav se ne zbirajo podatki o izidih*

zdravljenja. Prav tako ni nikakršnega dogovora o primerih dobre prakse. Slovenija, podobno, kot še nekatere druge evropske države, še vedno nima vzpostavljenega primerne zdravstveno-varstvenega sistema na tem področju, kar razkriva evropski indeks raka trebušne slinavke, objavljen danes s strani švedske raziskovalne organizacije *Health Consumer Powerhouse (HCP)*.

– Sodeč po mnenju direktorja HCP-a, dr. [Arnea Björnberga](#), bi lahko Slovenija izboljšala rezultate na način, da bi znižala čakalne dobe zdravljenja raka trebušne slinavke. Stopnja preživetja med bolniki je za obdobje petih let med boljšimi, vendar pa so rezultati zdravljenja slabo dokumentirani, kar negativno učinkuje na zdravstveno varstvo v primeru rakavih obolenj. Z zgodnjim odkrivanjem in večjo dostopnostjo do zdravljenja, bi se lahko položaj v Sloveniji izboljšal. Dr. Björnberg s tem opozarja na prostor in priložnosti za izboljšanje slovenskega zdravstveno varstvenega sistema na področju zdravljenja raka trebušne slinavke.

Rak trebušne slinavke velja v strokovni in laični javnosti, upravičeno, za tihega morilca. Nasplošno je rak trebušne slinavke odkrit pozno, kar oteži proces zdravljenja. Je četrti največji povzročitelj smrti izmed vseh oblik raka. Na leto povzroči približno 100.000 smrti, v Evropi. Z razliko od drugih oblik raka ta številka še narašča! Večina bolnikov, pri katerih odkrijejo rak trebušne slinavke umre približno eno leto po diagnozi.

Navkljub bremenu, ki ga predstavlja bolezen, večina držav nima vzpostavljenih primerov najboljše prakse za zdravljenje raka trebušne slinavke. 4 od 5 držav nima vzpostavljene podatkovne baze o izidih zdravljenja. Rezultati na podlagi izoblikovanega indeksa kažejo, da je stopnja preživetja skoraj dvakrat večja v državah, ki se v raziskavi po uspešnosti zdravljenja uvrščajo na vrh lestvice, kot v primeru držav, ki zasedajo dno lestvice.

– Celotna slika še zdaleč ni svetla, a obstajajo izjeme. Kot dobre primere lahko izpostavimo Nizozemsko, Dansko, Francijo in Irsko. Zdravniki v teh državah so bolj osveščeni o bolezni raka trebušne slinavke. Prav tako se spremljajo rezultati zdravljenja in so, primerjalno

gledano, dobro dokumentirani. Ravno spremljanje zdravljenja in dokumentiranje rezultatov zdravljenja je nekaj, kar bi morala Slovenija v prihodnje spremeniti, če želi izboljšati zdravljenje raka trebušne slinavke.

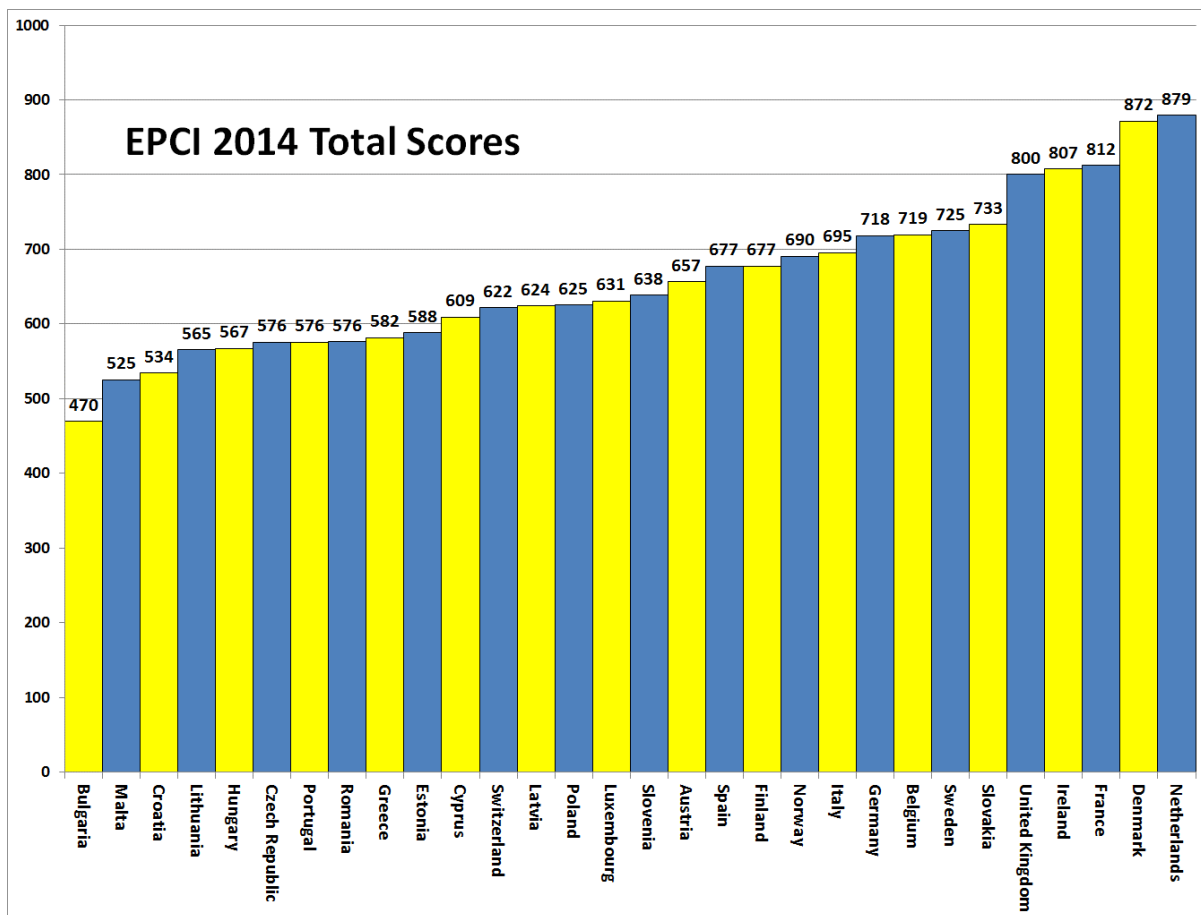
Potreba po dobrih praksah

Indeks kaže na nekatere skupne imenovalce dobrih praks v Evropi:

- **Primarni zdravniki, ki so pozorni na rak trebušne slinavke in usposobljeni za prepoznavanje kombinacijo nejasnih simptomov, ki ukazujejo na bolezen,**
- **rgodnje odkrivanje je nujno, da se omogoči učinkovito zdravljenje,**
- **hiter dostop do specialistične diagnostike in kirurgije,**
- **rezultate zdravljenja je potrebno spremljati in dokumentirani na sistematičen in lahko dostopen način,**
- **potrebno je zagotoviti informacije o možnostih zdravljenja bolnika, sezname certificiranih kirurgov raka trebušne slinavke in predstaviti priložnosti čezmejnega zdravstvenega varstva.**

Indeks pokriva naslednja področja: pravice bolnika, obveščanje in dostop do nege, preprečevanje bolezni, rezultate zdravljenja, diagnostiko, farmacijo in paliativno oskrbo bolnika. V celoti je bilo uporabljeno 30 indikatorjev.

Indeks ukazuje na nenavadno mešanico držav z visokimi in srednje visokimi dohodki v zgornji polovici lestvice. Vrh lestvice zaseda Nizozemska z 879 od možnih 1000 točk. Sledijo Danska (872), Francija (812), Irska (807) in Združeno kraljestvo na dostojnem petem mestu (800), navkljub temu, da ima Združeno kraljestvo eno največjih stopenj smrtnosti med bolniki obolelimi za rakom trebušne slinavke! Slovenija (638) zaseda petnajsto mesto.

Do celotne predstavitve indeksa s podatki za 30 držav je mogoče brezplačno dostopati prek www.healthpowerhouse.com. Ob uporabi podatkov iz poročila vas naprošamo, da poročilo tudi primerno citirate.

Za izdelavo indeksa EPCI 2014 je organizacija HCP prejela donacijo od Celgene.

Za vsa nadaljna vprašanja kontaktirajte:

Arne Bjornberg, gsm: +46 705848451, arne.bjornberg@healthpowerhouse.com

Anne-Marie Yazbeck, gsm: +386 40859278, info@healthpowerhouse.com

Za več informacij o evropskem indeksu raka trebušne slinavke in orhanizaciji Health Consumer Powerhouse obiščite uradno spletno stran Health Consumer Powerhouse website ali nam pišite na info [@healthpowerhouse.com](mailto:info@healthpowerhouse.com). Lahko nas spremljate tudi na Facebook strani

Twitter naslovu: [@HCPhealthindex](https://twitter.com/HCPhealthindex).